

Hans Wesseling

LEZING

4-4-1996

Veda Edda Eden

VEDA EDDA EDEN

Muziek van Trio Ray Brown

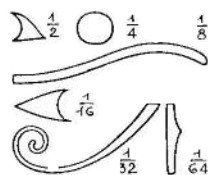
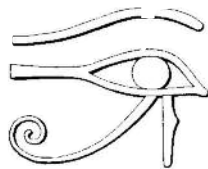
[Ray Brown – bas; Oscar Peterson – piano; Ed Thigpen – drums].

Hans begint met wat artikeltjes te vermelden die allemaal op één pagina (genaamd Geestelijk leven en opinie) van de Haagsche Courant van die avond terechtgekomen zijn en verbaast zich erover dat dat alles zomaar op één bladzijde te vinden is. De stukjes gaan over het vinden van het graf van Jezus, over Scientology (waarvan Keith Jarrett aanhanger was), over antroposofie en rassenleer, over de Bahai-wereldgemeenschap (Dizzy Gillespie was fervent aanhanger) en over de Rooms-Katholieke kerk die zich afvraagt of Hindoevrouwen ook tot pandit opgeleid moeten kunnen worden (waar Hans overigens tegen is, net zoals hij trouwens ook tegen mannelijke pandits is...).

In de bijlage van dezelfde krant vond ik de kop: 'Thoth moet een list verzinnen', over Marten Toonder, die kennelijk doorgedrongen is tot de egyptologie. Ze hebben nu een computerprogramma ontwikkeld waarmee hiërogliefen 'vertaald' kunnen worden – nou ja! Pas nog heb ik een boek gekocht, uit 1992 en uitgegeven in Duitsland, waarin duidelijk gemaakt wordt dat de hiërogliefen helemaal niet ontcijferd zijn. Het heet 'Der Weg des Horus-Bilder des inneren Weges im alten Ägypten' ¹⁾. Maar nu het in de computer zit is het eigenlijk nauwelijks meer mogelijk om aan egyptologen duidelijk te maken dat het ontcijferen niet een kwestie is van een computerprogramma maar van een computerprogramma dat de bijbehorende lettertjes... Kijk een bepaald teken kan natuurlijk twee letters zijn of een letter, maar het *begrip*, of de *symboliek* ervan zegt ons niets...

Maar goed, daar wordt dus Thoth genoemd en ze hebben het dan ook even over het Oog van Horus (zie illustratie²⁾). Sommigen hebben dat om hun

nek hangen maar realiseren zich niet dat daar in wezen op een heel interessante manier de hele numerologie van het kosmisch bestel in besloten zit. Dat hele simpele tekeningetje is een prachtige aanduiding van numerologische

Het oog verschaft de mens toegang tot de „ruimte“, dat wil zeggen: tot „volumes“. In Egypte zijn de delen van het oog de hiërogliefen voor de breuken $1/2$, $1/4$, $1/8$, $1/16$, $1/32$, $1/64$. Opgeteld geven de verschillende delen de afdkomst $63/64$. Dat komt, omdat in Egypte de bij elkaar opgetelde delen van een oorspronkelijk geneel samen nooit meer de Eenheid kunnen vormen, behalve bij Oneindig, zungezien dat volkomen past bij de Egyptische denk wijze: Alleen het Absolute is Een.

reeksen die in het westen pas na de 16e eeuw bekend zijn. Het is in wezen een mathematische structuur; elk deeltje heeft een bepaalde kosmische betekenis. In één zo'n figuurtje zit de hele Egyptische kosmologie! En het vertoont een enorme overeenkomst met de kaballa.

Er is een vraag over morfogenetische velden (of magnetische velden) en of die verband houden met de wortelrassen.

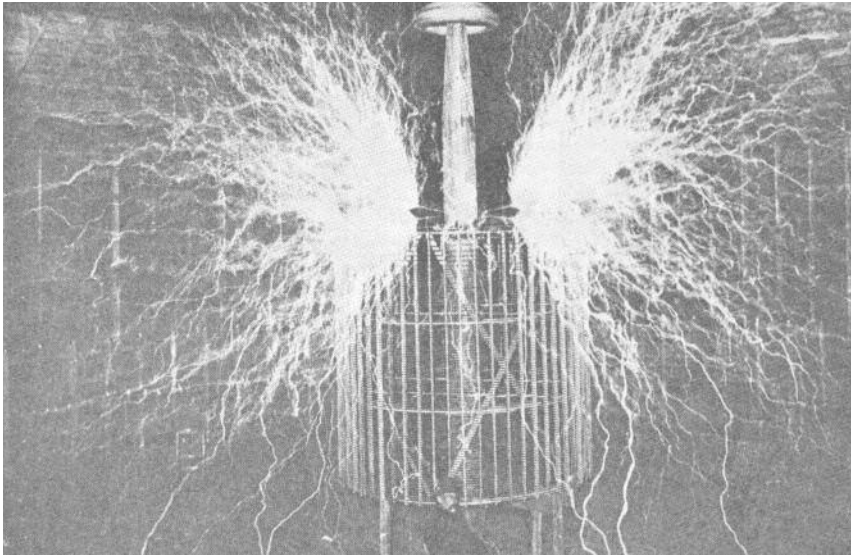
Magnetisme wil ik even buiten beschouwing laten, omdat dat tegenwoordig zo sterk geassocieerd wordt met paranormale genezers. Kijk, toen ik met mijn opleiding begon behandelde ik in het tweede jaar altijd het magnetisme en bracht dat dan in verband met chakra's, enzovoorts. Tegenwoordig spreekt men ook over een elektro-magnetisch veld, wat een interessante term is, want je zou het mag-

netische de aantrekkingskracht – en desnoeds *yin* – kunnen noemen en het elektrische het uitstralende – *yang*. Maar dit klopt filosofisch niet echt.

Wij dichten meestal Edison de uitvinding, of beter gezegd, het te voorschijn brengen van elektriciteit toe. Maar eigenlijk was de echte 'uitvinder' Nikola Tesla. Die heeft het concept dat elektromagnetisme (zie illustratie) het idee van *beweging* in zich draagt op esoterische grondslag te voorschijn gebracht. In wezen is Tesla een verschilsdenker; dat maakt het interessant. Maar goed, het ging om de vraag of de wortelrassen iets te maken hebben met de morfogenetische velden van Rupert Sheldrake.

Er is een tweede vraag over het idee dat mannen 'van binnen' eigenlijk vrouwelijk zijn en omgekeerd.

Ik snap wat je bedoelt en ik zal proberen om het erin te passen. Dat is voor mij

altijd een heel avontuur. Hoewel... in wezen is dat natuurlijk heel eenvoudig, want ik ga gewoon in het verschil zitten en ik kom er altijd wel uit. Daarom zeg ik ook wel eens 'er is geen vraag waarop ik niet een reactie kan geven'. Een *antwoord* is wat anders – ik heb nog nooit een antwoord kunnen geven op welke vraag dan ook! Op een gegeven moment is het wel gedurende vele jaren een naarstig pogen geweest om datgene wat ik filosofisch rond had te kunnen hanteren, door wat ik dan maar een beetje plat noem 'in het verschil te gaan zitten'.

Maar dat is iets anders dan een *antwoord* geven. Want een vraag op zich is al zo'n uniek gegeven dat ik daar helemaal niets mee kan doen. Ik kan alleen maar in het morfogenetisch veld een bepaalde trilling te voorschijn brengen waar ieder op zijn eigen wijze iets mee kan doen, meer niet. Een vraag die in iemand opkomt, komt in wezen alleen maar te voorschijn omdat degene die de vraag stelt, zelf het nog niet bewustgemaakte antwoord *al is*. Anders zou die vraag nergens vandaan komen. Het is net als met de oude vraag: wat was er eerder, de kip of het ei? Daar is geen antwoord op te geven. En als ik dat toepas op: wat was er eerder, de vraag of het antwoord, dan kunnen we niet anders dan tot de conclusie komen dat zij tegelijkertijd ontstaan. Want het is een gelijktijdig verwekte drie-eenheid vanuit het verschil dat je onbewust bent; waarbij je je dus identificeert met het tegendeel dat we *vraag* noemen, niet in de gaten hebbend dat de vraag eigenlijk de spiegel van het antwoord al in zich draagt. Dus de vraag is altijd afkomstig uit een onbewust bewust verhandeld bewegend verschil.

Ik kan nooit antwoord geven en zou het niet willen ook. Want dan zou ik mezelf een wijsneus vinden en in tegenspraak handelen met wat de Tao Teh King aangeeft: 'Weten het niet-weten, dat is hoog', enzovoorts.

Ik weet niks, ik hoef ook niks te weten. En ik schaam me er wel eens voor dat ik niks weet, maar aan de andere kant vind ik het ook wel weer lekker...

Weten het niet-weten, dat is hoog.
Niet weten het weten, dat is een ziekte.
Wie ziek is van die ziekte is niet ziek.
De Wijze is niet ziek,
omdat hij ziek is van die ziekte.
Daarom is hij niet ziek.

Tao Teh King LXXI

Het morfogenetisch veld en de akasha-kroniek

Wat is nou eigenlijk een morfogenetisch veld? Het is een term die steeds meer in geraakt is, nadat Sheldrake hem in zijn eerste boek ³⁾ en een aantal proefschriften introduceerde. Ondertussen kreeg men in spirituele kringen het idee dat het alles te maken heeft met een begrip dat wij uit de theosofie en de antroposofie al lang kennen als de akasha-kroniek. En de akasha-kroniek zouden we met een beetje moeite ook kunnen beschrijven als het geheugen aller tijden, afgekort als 'g.a.t.'. En een gat is een interessant begrip. Vroeger had ik een goede kennis, Helma Vermeulen-Kool, die een klein occult groepje had in Bilthoven – een heel interessante dame en een fantastisch

spreekster. Toen ze eens een lezing hield in De Kosmos begon ze die met de vraag: 'Weten jullie wat een *net* is?' En toen kwam ze met de omschrijving: 'Een net is een hoeveelheid *aan elkaar geknoopte gaten!*' En dat heeft me nooit losgelaten. Die formulering doet mij denken aan een probleem dat ik sinds mijn jeugd bij me draag, van die twee gekken die een kuil in de tuin hebben gegraven die ze, nu ze gaan verhuizen, mee willen nemen. Moet je je voorstellen! Ik heb het als kind in de tuin zelfs echt geprobeerd! Met de schep van mijn vader een randje om die kuil heen scheppen, maar ja, dan stort die hele kuil natuurlijk in! Dus ik kwam tot de ontdekking: een kuil kun je niet meenemen. En in wezen was dat eerste stap op de weg van de esoterische filosofie: een kuil is een holte, een leegte, een gat, en je kunt het alleen maar een gat noemen bij de gratie van de begrenzing ervan. Neem deze kamer – die is in wezen een groot gat. Of een kast – ook een gat. Of een kopje – allemaal gaten... Precies hetzelfde idee kwam ik later weer tegen toen ik probeerde me een idee te vormen waar het om gaat als we het hebben over *de kosmos, de ruimte*. Want ruimte is een wonderlijk woord. Ruimtevaart is een heel raar begrip. Wij sturen raketten de ruimte in. En dan heeft men het over de onmetelijke ruimte en toch spreekt men over het heelal als een gesloten geheel. Ruimte bepalen wij. Alleen begrijpen wij het woord *bepalen* niet meer – het betekent ergens een hoop paaltjes omheen zetten, iets *begrenzen*. Nog later kwam ik bij Saswitha terecht en die sprak over het idee 'Alles is'. En hij beschreef de mens als: 'Alles is min één'. En de volgende stap in dat hele gegeven was dat

hij de mens benoemde als *de onderbreker van het geheel*. Een fantastisch beeld! Hij maakte duidelijk dat als de mens zich bewust wordt van het feit dat hij een punt van bewust zijn is, dat dat alleen maar mogelijk is als hij zichzelf in dat geheel plaatst, het begrenst, en daarmee de onbegrensde beweging van het Niets onderbreekt. Waardoor er iets ontstaat wat we in onszelf zouden kunnen beluisteren als 'de echo van het heelal die zich buigt over zichzelf ter nader onderzoek van zijn eigen tegengesteldheid'. Hè, hè, even een herhalingscursusje...

Dus wat is de mens? 'Alles min één!' Let wel, de mens is dus *niet* die 'min één!' Dat is een identificatie met een van de tegendelen. De mens is 'Alles is min één'. Hij is dus een *proces*. Het 'Alles is', eentje die zich daarbuiten plaatst en dus aan alle andere ontelbare mogelijkheden van 'individualiserenden' de mogelijkheid geeft om zich er ook buiten te plaatsen. We hebben dat wel eens vergeleken met een vijver waarin je een handvol steentjes gooit. Dat kun je noemen het geheugen aller tijden. Het is dat geheugen waar ik de vorige keer een stukje van Plato aan gekoppeld heb, waarbij we hebben gezien dat her-innering in wezen een spiegel is voor het geheugen, waarbij wij ons als verschil van die twee aspecten wederom bewust worden. En ons *niet* gaan identificeren met het geheugen, wat ik wel eens proef aan de reactie van mensen op mijn formulering 'toen wij nog onze eigen voorouders waren'. Nee, wij zijn als uniek individu het *bewegend verschil* tussen datgene wat we hebben opgebouwd als een *her-innering* ten aanzien van het bewustworden van het andere tegendeel, het *geheugen*, waar-

door we duidelijker onszelf als bewegend verschil zouden kunnen waarnemen, ons als zodanig zouden kunnen opstellen, en dat gebruiken om daar tot inzichten te komen.

Het geheugen aller tijden is een gat; een kuil is alleen maar een kuil door de begrenzing ervan. Een net is alleen maar een aantal aan elkaar geknoopte gaten. Daarover heb ik jaren lopen peinzen, mediteren, of hoe je dat ook noemen wilt. Als ik in de auto ergens naar toe reed, reed ik volledig op de automatische piloot, ondertussen bezig dat beeld van 'Alles is min één' uit te werken. Daaraan koppeland de mens als onderbreker van het heelal en de prachtige definitie van wie en wat we als verschil zijn, namelijk de *onderscheiden ongescheidenheid* – een fantastische definitie van de gelijktijdig verwekte drie-eenheid! Want dat begrip van drie-eenheid geeft natuurlijk een enorme mogelijkheid om het volledig verkeerd te begrijpen. Elke religie, elk esoterisch of psychologisch systeem is gebaseerd op de drie-eenheid, en als je dan ziet wat men doet wanneer men het uitwerkt – men komt nooit op de onderscheiden ongescheidenheid. De gelijktijdige verwekking is in wezen het moeilijke van het verschilsdenken. Je kunt dat het *verschil* noemen, maar maar weinig mensen realiseren zich dat *het verschil op zich niks is!* Want waar is het het verschil van?

Op school leren we: wat is het tegengestelde van wit? Zwart. Maar dat is niet zo! Daarom wil ik in deze groep het begrip *negatie* introduceren. En negatie moet je niet zien in de zin van ontkenning, zoals wij dat vaak hanteren, maar in de letterlijke zin van het woord: het *tegenovergestelde*. Het tegenover-

gestelde of het tegendeel van wit is *niet zwart*, het is tegendeel van wit is: *niet-wit!* Toen ik dit dertig jaar geleden voor het eerst hoorde, vond ik het heel moeilijk, dus ik begrijp het probleem. Het tegendeel van zwart is: niet-zwart! Ik merk dat wat Rupert Sheldrake te voorschijn heeft gebracht, door esoterische kringen met dezelfde flauwekul benaderd wordt als waarmee men het begrip akasha-kroniek benaderd heeft. Daarom heeft Saswitha ook altijd geweigerd om de akasha-kroniek te noemen, maar spreekt hij over het 'geheugen aller tijden' en over 'Alles is'. En als we dan Steiner lezen, of Blavatsky, en we begrijpen – of nee, laat ik het anders zeggen – we *ervaren* het proces niet waarmee zij uit de akasha-kroniek putten, dan maken we de grote fout dat we dat als *verleden* plaatsen. Want als je de theosofie of de antroposofie bestudeert, denk je al gauw: de akasha-kroniek bevat alle informatie van wat er al geweest is. Maar dat is niet 'Alles is!' Dat is wat geweest is. Maar wat geweest is heeft als omgekeerd evenredige spiegel een 'even grote hoeveelheid en hoedanigheid', die wij benoemen als *toekomst*. Dit is heel belangrijk! De akasha-kroniek is niet het geheugen van het universum, het is het geheugen *aller tijden!* En dat is niet alleen het verleden, maar het is het verleden, *en het nu, en het spiegelbeeld daarvan*, vanuit het verschil van het nu, wat voor ons nog toekomst, wat naar ons toekomst. En – om het even heel praktisch te maken – dat is een van de redenen waarom vanuit het verschilsdenken therapie letterlijk en figuurlijk uit den boze is. Want als je dan deze tijd wilt betichten van satanische invloeden (haha), dan zijn dat de goedwil-

lende, positief bedoelende therapeuten. Want die doen niets anders dan vanuit het *nu van heden* verleden creëren! Want als het verleden geen verleden is, kun je het *in het nu produceren!* Laat dit even tot je doordringen... Wat we doen is een probleem, dat we in het *nu* gewaarworden, naar het *verleden* transponeren en daarmee creëren we de verkeerde gedachte dat de *oorsprong* van het probleem van nu *in het verleden* ligt; en we hebben niet meer in de gaten dat we het verschil in zijn beweging in het nu *verstarren*. Die blokkade plaatsen we niet *in* het verleden maar *als* verleden!

Verleden kent een omgekeerd evenredige spiegel, het tegendeel toekomst, dus we verharden de hele zaak in het nu. Daarom moet je van een probleem een conflict maken. Zien dat het mankement dat in het nu van heden te voorschijn treedt (en niet in het nu, dat kan nooit!), als verharding, als blokkade, in wezen niets anders is dan een

samenvallen (*con*) van wat wij ervaren als verleden en toekomst, waarvan wij de vonk, de flikkering (*flict*) zouden kunnen gebruiken als het te verhandelen verschil.

Kijk, ik heb me er vroeger ook op blind-gestaard. In de eerste boekjes op spiritueel gebied – en dat waren er maar heel weinig, hoor – stond: je moet het *nu* beleven, of in het *nu* zijn! En ik wist maar nooit hoe dat moest! Ik heb me te pletter gedacht: zit ik nu in het nu of zit ik nu niet in het nu? Toen ben ik ook even heel intensief bezig geweest met het zen-boeddhisme, met zen-meditatie. Tot ik ook daar de volledige zinloosheid van inzag. En toen begreep ik ook wat zen was. Want bij zen ga je mediteren om erachter te komen dat het onzin is om te mediteren – dat is zen! Maar goed, dit is even een zijpad...

Vader-Moeder spinnen een Web...

Terug naar de Akasha-kroniek, ik voel dat het een beetje op zijn plaats valt;

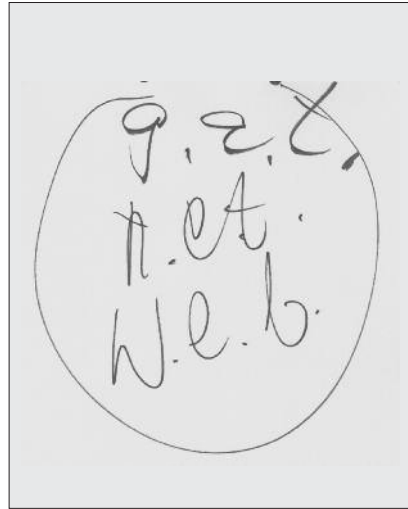
Vader-Moeder spinnen een Web,
welks bovineinde bevestigd is aan Geest,
het licht der Ene Duisternis,
en het benedeneind aan haar Schaduwzijde, Stof;
en dit Web is het Heelal,
gesponnen uit Twee Zelfstandigheden die Een gemaakt zijn,
die Swabhawat is.

Dan zendt Swabhawat Fohat om de atomen te harden.
Elk is een deel van het web.
De 'Zelf-Bestaande Heer (Swabhawat) als een spiegel weerkaatsend,
wordt elk op zijn beurt een wereld.

Uit: Stanza's van Dzyan
en aanhef in de Swabhawat van Saswitha.

misschien ben je het morgen weer kwijt, maar dat geeft niets. Laat het maar in een gat verdwijnen...

Nu begon ik ook iets te begrijpen van wat ik in mijn (eerste) Geheime Leer las, dankzij Saswitha, want die had het ook over 'Vader-Moeder spinnen een Web welks bovineinde bevestigd is aan Geest en het benedeneind aan stof'. En dat was net in de tijd dat ik weer met die kuil geconfronteerd werd, vanuit *the void* in het zen-boeddhisme – alles kwam samen. Toen had ik dus het g.a.t., een 'gat', en toen ging ik ook op zoek naar een mooie omschrijving van een n.e.t. En die vond ik zonder al te veel moeite in het enige boekwerk dat naast de Swabhawat een klein beetje reëel de werkelijke filosofische esoterie te voorschijn brengt, de Tao Teh King. Daar las ik: 'Het Tao dat gezegd kan worden is niet het Eeuwige Tao'. Nou, 'niet-eeuwig Tao' is afgekort n.e.t. En toen moest ik er nog eentje hebben voor w.e.b. En ik dacht: hoe komt dat nou, dat dat Tao en niet-eeuwig Tao toch tegendelen zijn van het verschil, dat benoemd wordt als *benoemen* (waarmee dus de hele esoterie van klank, geluid, trilling, enzovoorts, geïntroduceerd werd)? En toen ontdekte ik dat het symbool voor het bewegende verschil in de Griekse mythologie Eros werd genoemd. En dat is niet te benoemen, want op het moment dat je het benoemt is het er al niet meer, dus het is wezenlijk. En toen bedacht ik: w.e.b. is 'wezenlijk erotisch bewustzijn' (Zie illustratie). Ja, en toen had ik ze alle drie – de allereerste drie-eenheid, eigenlijk! Zijn, niet-zijn en het bewegende verschil! En, je moet het een beetje uitlegen, natuurlijk, maar eigenlijk staat hier in Nederlandse termen waar de

hele vedische filosofie op gebaseerd is: sat (zijn), asat (niet-zijn) en rita (bewegend verschil). En als individu dat wij als bewegend verschil zijn, wordt dat in de Veda's uitgelegd als *dharmā*. En *dharmā* is in wezen niets anders dan de verplichting om datgene wat op een gegeven moment in jou aan bewustzijn in beweging gekomen is, te volgen. En in wezen nooit meer iets anders te doen. Dat is voor de meeste mensen een te zware opgave, maar vergeet niet, dat je je alleen maar hoeft voor te nemen dat je altijd met *dharmā* bezig bent, en dan maakt het niets uit wat je doet. Als je maar met *dharmā* bezig bent. Dit is essentieel! Dit is waar men Crowley verkeerd begrepen heeft. Wat hij ook deed, het was *dharmā*...

Onbegrensd licht

Okay, het geheugen aller tijden. En dat is dus de akasha-kroniek en, nogmaals, niet alleen als het bewaarde verleden van het universum. Het geheugen aller tijden is voor de mens als individu het

moment dat hij even de onderscheiding van de ongescheidenheid ongedaan maakt en in het verschil zit. Trouwens, dat is in dit verband ook een mooie: 'ongedaan'. Het is niets; het is nirvana. In het boeddhisme heet dat *amitabha*. Dat is het bewust zijn dat je opgaat in het geheel. Stel je nou eens voor, het universum beschrijven, c.q. meten wij aan de hand van de snelheid van licht. En licht gaat heel snel, het gaat in één seconde zeven keer om de aarde heen. Maar het gekke is dat licht, verschilsdenkend, geen snelheid heeft! Daar kom ik zo op terug. Even denken, hoor... We halen Einstein erbij: $E=mc^2$. In wezen is dat de mantram van deze tijd! En een mantram werkt alleen maar als je hem tot in de diepte begrepen en gerealiseerd hebt, dat geldt ook voor TM-spreukjes. Even heel snel Einstein. Stel dat we zouden reizen met de snelheid van het licht, dan zouden we niet ouder worden. Zou je een ruimte-reis maken met een snelheid die de snelheid van het licht benadert, en je zou op het moment dat je terugkeert op aarde bijvoorbeeld drie jaar ouder zijn geworden, dan zou de hele mensheid wel dertigduizend jaar ouder geworden kunnen zijn, of zelfs helemaal niet meer bestaan! Reizen we even snel als het licht, dan worden we niet ouder. En wat zou er gebeuren als we sneller dan het licht reisden? Ik zag laatst een programma op CNN over Michio Kaku, een Japanse Amerikaan die nu eindelijk de nagelaten aantekeningen van Einstein uitgewerkt heeft ⁴⁾. Daarbij werden dan van die prachtige computer-beelden vertoond, en hij had het over 'to bend the river of time backwards'. Dat komt overeen met de relativiteitstheorie en Michio Kaku haalt daar iets

te voorschijn wat in de kwantum-wetenschappen al vaak als voorbeeld gebruikt werd, het 'terugbuigen van de rivier van de tijd', waarbij het dus mogelijk zou zijn dat jij je grootouders zou verhinderen kinderen te krijgen. Moet je je voorstellen! Ik heb daar een uur lang bliepend naar zitten kijken en toen dacht ik even: 'Ik wou dat ik het begreep!' En de enige manier voor mij om het te begrijpen is met mijn achtergrond van kaballa, Veda en dat soort dingen. Daarom vond ik het heel fascinerend, maar hij gebruikte sommige termen die ik maar met moeite kan plaatsen – ja, daar moet je kwantumfysicus voor zijn. Carlo Suarès heeft daarover een fantastisch boek geschreven, waarin hij een aantal malen naar kwantumfysicus Bob Toben verwijst, getiteld 'The Second Coming of Reb YHSHWH' ⁵⁾.

Als kind hebben we geleerd dat het kenmerk van licht is, dat het *schijnt*. 'Licht schijnt'. De fotonen, quarks of kwantumpjes of deeltjes, dat maakt niet uit, zijn *in beweging*. Het universum meten wij, zoals gezegd, bij de gratie van wat wij noemen *lichtjaren*. Stel je nou voor: het universum is *onbegrensd* – waar zou het licht dan zijn?! Er zou geen licht zijn! Want licht beweegt alleen maar bij de gratie van de schijn!

Dus onbegrensd licht is de absolute duisternis! Proef je het een beetje? Je moet het niet begrijpen, proef het. Daar begint de kaballa mee: Ain Soph Aur.

(*Eén van de aanwezigingen:*

'Licht kun je niet zien tenzij het weerkaatst wordt...')

Precies, schijn is een ander woord voor weerkaatsing. In wezen is licht een bepaalde trilling van de echo die zich

buigt over zichzelf ter nader onderzoek... enzovoorts. Dus, waarom is er licht? Wie heeft er ooit gezegd: 'Er zij licht'? Ieder van ons!

Dus aan het te voorschijn (!) brengen van een echo die wij licht noemen (in de plaats van geluid, want dat valt in dezelfde categorie), hebben wij voor een groot deel deze vormgeving te danken! Met geprononceerde huidcellen die gespecialiseerd zijn op hun gevoeligheid voor het fotonenbombardement dat we zelf veroorzaakt hebben als *onderbreker van het geheel!*

In wezen is datgene wat wij licht noemen het product van een zwart gat. Want wij hebben al die beweging, echo, die wij licht noemen, opgezogen en geven het omgekeerd evenredig terug. Dus wat wij 'licht' noemen zou misschien wel eens de absolute duisternis kunnen zijn, en datgene wat werkelijk het licht is, dat wat de wetenschap het 'anti-universum' noemt; of het 'anti-materie-atoom'.

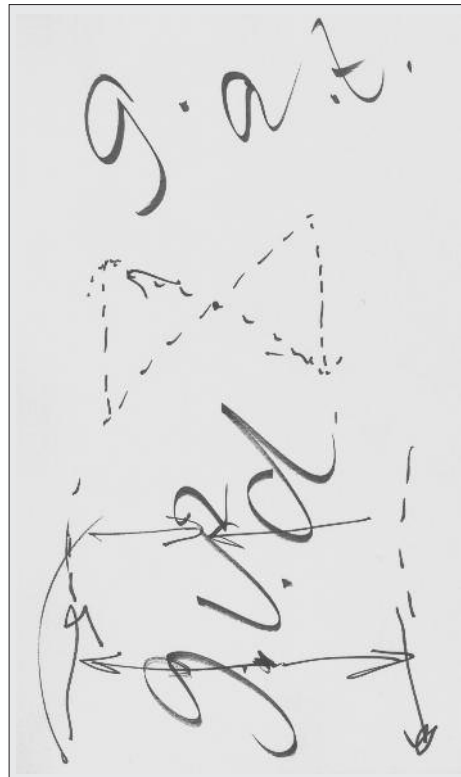
We hadden het over amitabha, dat is de boeddhistische uitdrukking voor 'totaal licht zijn' - *dus duisternis!* Nirvana, uitgewaaid, nergens. Of, zoals de boeddhisten het noemen: *nibana* (dat is gewoon een beetje plat Sanskriet). Opgaan in het geheugen aller tijden, wat ik een beetje speels wel eens genoemd heb 'de geest geven', ja... waar ben je dan? Nergens. En zelfs 'nergens' is nog een te concrete aanduiding.

Als ik het geheugen aller tijden in beeld zou willen brengen, dan zou ik dat schematisch zó kunnen doen (zie illustratie): Tegendelen vallen weg, en die pijltjes kun je gewoon doortrekken, waardoor het een cirkel wordt, die als je hem drie-dimensionaal denkt, een *bol* wordt. Er is dus helemaal geen proces

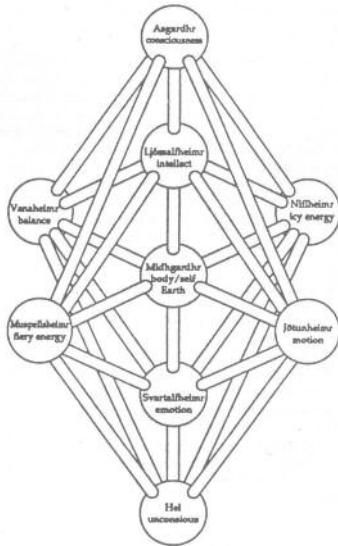
meer... Ik kan het ook samenvatten in dit beeld: dan kun je hier stippeltjes zetten, stippeltjes eromheen...

Dan is het verschil een *opgelost* verschil, er is niks – amitabha. En dat is als opgelost verschil dus ook niet meer een middelpunt van een zich daardoor begrenzend geheel. Er is geen onderbreker meer; de onderbreker is het verschil geworden. En dan maakt het niets uit of je dat verschil nu noemt het onbenoembaar *grote* of het onbenoembaar *kleine*.

In de yogaopleiding hanteer ik een schemaatje met van die ballen met blaadjes eraan, met bepaalde kleurtjes; wat olifantjes en krokodilletjes erin en

dat heet dan een chakra-boom, of levensboom. De kaballa heeft een wat ruimer beeld, en in de Noorse mytho-

logie kent men de Yggdrasil. In wezen is zo'n tekening de aanduiding van het overspringen van een vonk tussen twee onkenbare spanningen, en die overspringende vonk probeert de spanningen te neutraliseren. Waartussen springt die vonk, die bliksemschicht heen en weer? Tussen het onbenoembaar grote en het onbenoembaar kleine. Ze verschillen niet, zijn allebei onbenoembaar, hebben geen afmeting, geen duur, geen tijd, geen hardheid, maar kennelijk verschillen ze toch. Anders zou die vonk, of die levensboom, of die chakra-boom er niet zijn! Dat verschil *zijn wij*. En ik plaats dat schematisch als een 'boven' en een 'beneden', maar in wezen is het een bol, waarbij de mens de uit-beelding is, de *gestolde beweging* van het verschillen tussen het onbenoembaar kleine (bindu) en het onbe-

noembaar grote (amitabha). En daar zit de kwantummechanica heel dicht bij met haar beeld, dat alles met elkaar is verbonden met 'worm-holes in the cosmic foam', zoals dat daar genoemd wordt ⁶⁾. Alles wat wij denken, gebeurt er.

En nu komt de clou: het opgeloste verschil is *niets!* Maar het niets is alleen maar niets omdat er iets is dat het niets niets vindt – op zich kan dit (zie illustratie op blz. 111) niet bestaan en verandert het onmiddellijk in een omkeerpunt; 'er ontstaat weer wat', vanuit het verschil. In de Swabhawat wordt dat schitterend omschreven: het verschil is gelijkmakend punt en, omdat het gelijkmakend punt is, is het *gelijktijdig* omkeerpunt. Op het moment dat dat gebeurt creëert het verschil – dat nu weer aangegeven wordt – om zich heen een sfeer (*sephira* in het Hebreeuws, *sphere* in het Engels) en dan heet het geheugen aller tijden de 'geur van vorige daden' (g.v.d.). Maar op dat moment kunnen we niet meer in het 'nu van heden' zitten maar lopen we er altijd achteraan, en creëren we dus akasha. Ieder van ons doet dat, heeft dat gedaan en zal dat ook altijd doen.

Geur van vorige daden

Wat we gemeen hebben is het geheugen aller tijden – maar dat is niks. Maar zelfs de leegte, het niets, het gat dat we gemeen hebben, wordt een ander gat door het tegendeel dat we ertegenover zetten: onze identificatie met de stofelijke verschijning in zijn uniciteit. Dus ieder van ons creëert zijn eigen wereld, als verschil zijnde. Zijn eigen wereld in de zin van kosmos; en het maakt niet uit hoe groot die kosmos, die ruimte is. En waarom hebben we die

Genesis

I move,
Space becomes (as a result of my movement),
Time is born (as a measure of my movement in space)
I have objects (because I have become the subject of space and time),
Dualism is established,
The Universe appears,
I identify myself with my objects (and there are illusory egos),
I suffer illusorily (and suffering becomes universal).

Ik beweeg

Ruimte ontstaat (ten gevolge van mijn beweging)
Tijd wordt geboren (als maat van mijn bewegen in de ruimte)
Ik heb voorwerpen (doordat ik onderworpen ben aan ruimte & tijd)
Dualisme ontwikkelt zich
Het universum verschijnt
Ik identificeer me met de tienduizend dingen (en er zijn schijnbare ego's)
Ik ben slachtoffer van de schijn (en lijden wordt al gemeen)

Metanoesis

I repose,
Space vanishes (for I have ceased to move),
Time ceases (for there is no movement to measure),
There are no objects (for I am no longer a subject),
Dualism is no more,
The universe disappears,
There are no illusory egos,
There is no suffering,
I am, but there is no 'me'.

Ik zit stil

Ruimte lost op (want ik beweeg niet meer)
Tijd houdt op (want er is geen beweging te meten)
Er zijn geen voorwerpen (want ik ben geen onderwerp van handeling meer)
Geen dualisme meer
Het universum verdwijnt
Geen 'ego's'
Geen lijden
Ik ben, maar er is geen 'mij'

ruimte gecreëerd? Om tegemoet te komen aan de mogelijkheid van het bewegende verschil om te *bewegen* (zie Genesis en Metanoëse⁷) op blz. 17).

Dus waar zetelt het bewegende verschil? In ons zenuwstelsel, onze spieren en de mogelijkheid die die creëren. Ik kan rustig zeggen: *in onze hele fysieke, cellulaire, moleculaire, atomaire verschijning!*

De geur van vorige daden. Kijk, het geheugen aller tijden kènt geen 'vorige' (wonderlijk woord trouwens, 'vorige'). Ik zeg het een beetje raar, maar wij laden het geheugen aller tijden op met de ervaring die wij *zijn* – niet de ervaring die we *gehad* hebben, maar die wij *zijn*. Door de identificatie met een van de tegendelen *scheppen wij verleden*. Dat doen we allemaal gelijktijdig, want wij zijn tijdgenoten.

(Opmerking van een van de aanwezigen: wij hebben het over de geur van vorige daden, maar dat woordje 'vorige' heeft al de toekomst in zich...)

Precies, en in het begin is het maar een heel klein verledentje en een heel klein toekomstje, maar wij maken het groot. We maken het zo groot dat het ondraaglijk wordt, zo ondraaglijk dat we eindelijk eens het mechanisme in onszelf te voorschijn brengen om het los te laten. Dat bedoelt Krishnamurti met 'laat het verleden los'. Alleen vertelt hij er niet bij hoe dat moet, nee, want dan zouden die duizenden mensen niet meer komen!

Wat is dan de geur van vorige daden? Dat is de aanzet om het geheugen aller tijden, oftewel akasha te voor-zien van de door jou te-weeg gebrachte o.b.g.v.'s (onbewust bewust gemaakte verschillen), want je hebt ze wel bewust ge-

maakt, maar met het bewustzijn van de cellen waaruit je bestaat en als 'jij' ben je je daarvan niet bewust. Dus waar wij uit bestaan is een onnoemelijke hoeveelheid onbewust bewust gemaakte verschillen.

Een amoëbe – eigenlijk alleen maar een hoopje protoplasma – maakt als hij het niet naar zijn zin heeft schijnpootjes, waarmee hij naar een prettiger plekje zwemt, waarna hij die pootjes weer in-trekt. In feite lost hij op dat moment, op het niveau van zijn amoëbisch bewust-zijn, een verschil op. Hij lost het verschil tussen het ene en het andere plekje, tussen hier en daar, op. Dus dat is een bewust bewust verhandeld verschil op het niveau van het amoëbe-bewustzijn. Het bewust bewust gemaakte verschil bij ons mensen heet 'instinct' – we noemen dat ook wel eens 'tegenwoordigheid van geest'. En wij in de new age maar leuteran over 'je moet je intuïtie ontwikkelen' – nee, je moet je *instinct bewust maken!* En dat heet intuïtie. Daarom zei ik zo-even al: alles wat je doet kàn dharma zijn. Maar 'je intuïtie ontwikkelen', als je niet weet wat het is, wijk je van je dharma af. Intuïtie is gewoon bewust gemaakt instinct; niet hier bewust (*wijst op het hoofd*), maar heel *bewust bewust onbewust je instinct zijn gang laten gaan*.

Wat wij dan doen is als punt van bewust zijn het gat opvullen met de allereerste morfogenetische ervaringstrillingen. 'Morfogenetisch' betekent: *waar vorm (=trilling) gecreëerd wordt*. Daar zit het allereerste bewust verhandelde verschil. Heel klein; het slaat alleen maar op het leven, meer niet; in leven blijven, de bestaanswil honoreren. En dat geldt voor een amoëbe, voor een worm,

voor een rat, dat geldt voor een mens. Er is wat dat betreft geen verschil. Het enige verschil is dat ze allemaal *op hun eigen wijze* verschillen verhandelen. 'Het enige wat we gemeen hebben is dat we verschillen verhandelen'.

Een worm doet precies hetzelfde: hij zet de ene kant open, pompt er wat in, doet daar kennelijk in het midden iets mee, en aan de andere kant pompt hij het er weer uit. En daar is de levensdrang zo sterk, dat als je hem doormidden snijdt, je twee wormen hebt. Kijk, bij de mens was dat vroeger ook zo maar nu kan het niet meer want we zijn al geslacht. Daar ging het de vorige keer over. Dat is de tragiek. Het geslacht-zijn is er ook de oorzaak van dat we geen besef van onze onsterfelijkheid meer hebben.

Wat er nou gebeurt is dat langzamerhand, over een periode van miljarden jaren (26 miljard lichtjaar volgens sommigen, volgens anderen nog veel meer, maar dat maakt niks uit), akasha wordt opgeladen met de geur van vorige daden die bestaat uit een onbenoembare hoeveelheid o.b.g.v.'s. En uiteindelijk hebben wij voldoende brein-intelligentie ontwikkeld in de evolutie van het leven op aarde, dat we kunnen zeggen: 'Hé, er zou wel eens zoiets kunnen zijn als een morfogenetisch veld'. Sheldrake heeft dat geformuleerd en het is niet hetzelfde als de akasha-kroniek, absoluut niet. Het is de ervaring die elke soort die het leven vormt op aarde, in staat stelt om te overleven; en we willen overleven om onszelf in staat te stellen te evolueren. Sheldrake begon zijn hele verhaal met (tja, was het nou een koolborstje of een roodnekje?) zo'n klein vogeltje in Engeland. Toen zette de melkboer in Engeland 's morgens nog van die melkflessen voor de deur en op een gegeven

moment ontdekt zo'n vogeltje dat hij met zijn snaveltje de dop open kan krijgen en een beetje melk te pakken kan krijgen. En dan denken wij: als andere vogeltjes dat zien dan denken ze 'te gek, dat kan ik ook', maar zo werkt het helemaal niet. Zo langzamerhand ontdekken steeds meer individuele vogeltjes dat trucje. En dan uiteindelijk, laten we zeggen als honderd vogeltjes het doen, dan schijnt er een morfogenetische trilling te zijn waarbij opeens de vogeltjes van hetzelfde groeps karma, in Europa, in Tokio, overall, het ook allemaal gaan doen. Dat is een morfogenetisch veld.

Vanaf het begin van de allereerste fijnstoffelijke trillingen is dus het geheugen aller tijden geur van vorige daden geworden, wat we ook kunnen benoemen als onbewust bewust gemaakte verschillen, die dus, omdat ze niet opgelost zijn, als trilling blijven bestaan. En als zodanig in het bewustzijn van de aardse mens vorm aannemen die tot handelen leidt: 'de honderdste aap'.

Maar dat hele 'geneseren' (genesis – morfo-genese) van dit bewustzijn tot het in vorm brengen ervan, gebeurt niet alleen via de wortelrassen, dat gebeurt ook zelfs in de evolutie van de mens die voor de wortelrassen uitgaat. Het hele leven heeft, met de geur van vorige daden, geleid tot een morfogenetisch veld, dat nu ook weer opgeladen wordt met zogenaamde paranormale gegevens. Opeens wordt er een enorm beroep gedaan op het paranormale, waardoor het bij mensen bij wie het aan de oppervlakte zit, aangetikt wordt. En dan krijgen we problemen. Want het is niet altijd zo, dat paranormale begaafdheid ook inzicht geeft. Een hele oude vriend van mij, Louis Hoyak, zei eens: 'Helderziendheid (je kan ook zeggen

heldervoelendheid) staat vaak helder-
begrijpendheid in de weg.' Zie je, dat is
de grote tragiek. Dat is waarom Saswi-
tha, die zelf occultist was, helderziend-
heid en dergelijke altijd verre van zich
hield en ook tegen zijn leerlingen zei
'niet doen!'. En daarom zegt Rudolf
Steiner 'hou je niet bezig met yoga en
weet ik veel wat.' Ik heb wel eens
gezegd, je kunt beter hasj roken dan
yoga doen. Maar ja, ze doen het toch
niet, dus ik kan zeggen wat ik wil. Een
enkeling die combineert het aardig,
maar die moet ik op een gegeven
moment weer zeggen 'hou op met
roken'. Want overal identificeren we
ons mee en we creëren ons eigen astrale
plafond waar we niet door heen komen.
Waar het om gaat is *jezelf zien als
verschil* en daarin zit de mogelijkheid
om wat je niet nodig hebt los te laten.
En dat heeft niks occults. Ja, het is
occult (verborgen) doordat niemand het
je ooit heeft verteld sinds het lang-
zamerhand uit het weten van de mens
weggeëbd is. En waar het het eerst is
weggeëbd is India. Dus daar heb je niks
te zoeken. Wij zijn wat dat betreft een
veel 'frisser' wortelras. (Zullen we het
noemen een cursus 'fris denken'? *Denk
fris!* Haha!) Ik kom er na de pauze op
terug want wij zijn wat dat betreft,
noodgedwongen, zo sterk aan het
individualiseren – waar India helemaal
nog niet aan toe is, maar dat volk wordt
wel meegesleurd door die enorme vaart
van de westerse cultuur. En dat is
precies wat Steiner bedoelt, hij bedoelt
niks discriminerends. Zie je, en dan
gaat het voor een heleboel rassen (geen
wortelrassen) te snel. Dat is wat hij
bedoelt. Maar wij zitten zo vol met die
totale angst om te discrimineren...
Kijk, ik zie de aarde als een levend

wezen dat dezelfde in- en evolutie
doormaakt als de individuele mens. De
aarde heeft zich ook verhard om zich in
de atmosferische druk die de kosmos op
een gegeven moment teweeg bracht te
kunnen handhaven. Er is een periode
geweest die we dan Atlantis noemen of
Lemuria, dat de aarde een heel andere
samenstelling had en heel heet was; de
zon was aan het ontstaan, de aarde was
een brok gloeiende massa, maar niet zo
gloeïend als bijvoorbeeld de lava die wij
nu soms uit de aarde zien komen. Er
was ook geen water zoals wij dat nu
kennen, het was veel meer waterstof
dan vloeibaar water.

Na die periode gaat Moeder Aarde
langzamerhand een geraamte creëren,
zij verhardt, haar dichtheid vergroot. En
dat hebben wij ook gedaan in onze
evolutie – dat is ons 'geraamte'. Moeder
Aarde leert hoe ze een soort meta-
bolisme van energieën op haar huid kan
hanteren en dat noemen we dan de
planten en de bossen, enzovoort. Zij
leert ook haar gevoelsleven in beweging
te brengen, dat noemen wij de dieren-
wereld. En uiteindelijk leert Moeder
Aarde denken en dat is de mensheid.
Met elkaar vormen wij haar brein, wij
zijn allemaal hersencellen van Moeder
Aarde, die in een waanzinnige verbind-
ing met elkaar staan door middel van
de morfogenetische velden die we zelf
gecreëerd hebben. Neuro-transmitters
heet dat in ons brein. Dus met elkaar
zijn wij het denkvermogen van Moeder
Aarde. Het brein waar mijn denk-
vermogen gebruik van maakt (niet *is*),
kent een gezichtscentrum, een gevoels-
centrum, een motorisch centrum, een
gehoorcentrum, en zo hebben de ver-
schillende rassen (niet wortelrassen) in
het brein van Moeder Aarde ook een

verschillende functie. Maar is mijn gevoelscentrum nou belangrijker dan mijn motorisch centrum? Het kan niet zonder elkaar. Want we zijn spiegels, we zijn niet gelijk. Omgekeerd evenredig zijn we wel *gelijkwaardig* en nemen we elkaar alleen maar waar *als verschillen*. Niet *vanuit het verschil*, dat zeg ik niet meer, want wij *zijn* die verschillen.

En we zijn nu bezig een zeer polariserend morfogenetisch veld tevoorschijn te brengen waar onze kinderen, gevoelig als kinderen zijn, op aantikken, en waardoor zij zo racistisch zullen worden als de pest. Juist omdat ze gedwongen meedoen aan anti-racistische demonstraties – niet door hun ouders of zo, maar *door het morfogenetisch veld*. En dan vraag ik me af, wat is erger? Kijk, ik vind het geen van twee erg, dat is mijn probleem. Ik kijk alleen maar, als verschil. En doe er mijn ding mee. Maar als je dat dan 'erg' noemt – en 'erg' betekent gewoon 'we stellen iets in werking zonder dat we er greep op hebben' – dan zien we dat daar, vanuit een niet verwerkt verleden, toekomst gecreëerd wordt. Die niet echt hoopgevend is. Dus het enige wat je kunt doen is 'don't cling to it'. Blijf *als verschil* de dingen waarnemen. Zeg niet 'ik ben voor rechts en tegen links of andersom – blijf in het verschil. Dat *ben* je.

PAUZE

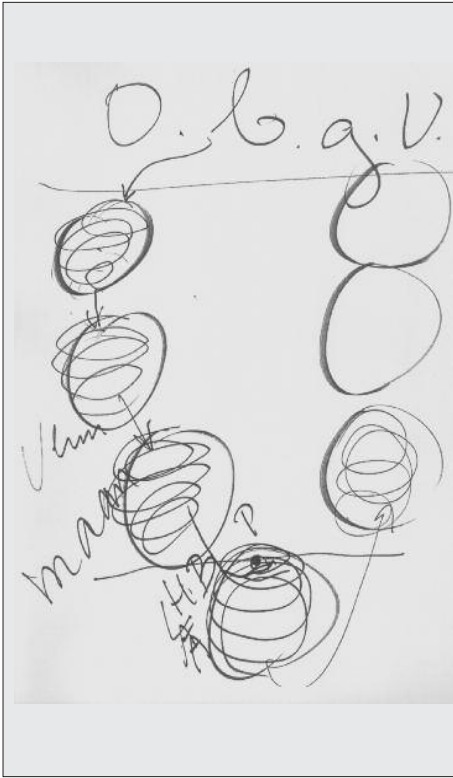
Planeetronden

Ik was heel blij met Sheldrake's term 'morfogenetisch veld', eindelijk een goede term die ik in de opleiding voor yogadocenten kon gebruiken. Was ik eindelijk af van 'als yogadocent creëer je een krachtveld...'. Ook voor mezelf had ik toen een term voor wat ik in het onderwijs gewaar geworden was in de omgang met kinderen, bij gebrek aan beter ook maar een 'krachtveld' had genoemd of 'telepathische overdracht'. Die term was voor mij een enorme openbaring: 'morfogenetisch veld' of 'morfogenetische resonantie'. Daar was, en ben ik nog, heel blij mee. Maar je ziet dan weer dat men een dergelijke term op zo'n manier gaat gebruiken dat hij langzamerhand ook weer ontladen wordt. Jammer. En nou zit ik echt te wachten op weer een nieuwe term...

Alles-is-min-één, geheugen aller tijden, g.v.d., o.b.g.v., v.g.d... Vanuit het o.b.g.v. ontstaat het v.g.d.: 'voor-geboortelijk denken'. Die hele rimram heb ik wel eens genoemd 'de ziel', die zo langzamerhand steeds meer als een koffiezakje droesem in zich verzamelt en uiteindelijk niets anders kan doen dan die droesem maar weer uitsmeren in de aardse sfeer. En daar hebben we dan twee krachten voor nodig, het mannetje en het vrouwtje. Waarbij het mannetje de *informatie* verstrekt en het vrouwtje de *energie*; en die twee vormen samen een volstrekt uniek patroon, het beeldend vermogen, dat iedereen te voorschijn brengt. Wat wij dus te voorschijn brengen is een grote verzameling t.l.: 'tijd-littekens'. Zowel in positieve als in negatieve zin. Iedereen die een foto-album in zijn bezit heeft, lijdt aan tijd-littekens.

Kijk, in de occulte leer kent men vanuit

de Veda's dit schema (zie illustratie), waarbij schematisch aangegeven wordt dat dat geheugen aller tijden, die o.b.g.v.'s uiteindelijk, wat men in het Sanskriet een *loka* noemt, creëert. Je kunt je elke beweging, elke trilling,

voorstellen als uitstraling, die ook een bij die trilling behorende 'werkelijkheid' creëert. Eerst heel fijn-stoffelijk, in het geestelijke gebied. Daarbij behoort een sfeer, een energie, een 'planeet', waar die levensgolf via verschillende cycli steeds meer verdicht. Deze 'planeten' hebben de namen van planeten die we kennen in de Zodiak, alleen moeten we niet vergeten dat de 'sfeer van Jupiter' niets te maken heeft

met de Jupiter die wij door onze telescoopjes waarnemen. Het is Jupiter in zijn zeer etherische substantie; het *idee* 'Jupiter'. Jupiter is een verbastering van een oud Sanskriet begrip 'Dyaus-pitri'. Pitri werd *pitar*. Pitri is een *punt* van bewust zijn (ons woord *pit*). Het idee is dan dat vanuit die pit een uitstraling plaatsvindt. Pitar is de etymologische bron van de woorden *pater*, *padre*, *vader*, enzovoort. En 'Dyaus' was een oud Sanskriet begrip dat 'uitstralen' betekent en dat natuurlijk verwant is aan Deus, Theos en Zeus, wat wij uitspreken als /zuis/, maar dat is etymologisch-esoterisch gezien verkeerd. Zeus-pater, 'Vader Zeus' en 'Moeder Gaia' wordt dan 'Gaiazeus', wat een van de klanken is die mede het begrip 'Jezus' uit de Hebreeuwse mantram 'Jehoshua' gevormd hebben. Bij de Romeinen wordt het 'Ju-pitar'. En dat dendert door naar de Noorse mythologie en dan heet hij Tius en later Tyr. Tius is dus eerder de alvader uit de Noorse mythologie dan wat later Wodan of Odin geworden is; dat is allemaal veel later...

Waar het om gaat is dat toen wij nog onze eigen voorouders waren, wij bewust waren van die geur van vorige daden, van die reis uit het universum naar een zich langzamerhand steeds meer verstoffelijkende aardse bol. Op de planeet Jupiter, maar dan in zeer fijnstoffelijke zin, waren zeven planeettronden. Waarbij dan de mogelijkheid bestond om als je goed je best had gedaan in de ene ronde, de stap te maken naar de volgende. Om uiteindelijk de overstap te maken naar een volgende iets dichtere, stoffelijkere planeet, Venus. Waar ook weer zeven planeettronden door de levensgolf

werden gemaakt, tot de overstap naar de, *astrale*, maan kon worden gemaakt. (Wat wij waarnemen is het stoffelijke lichaam van de astrale maan. Dat is de reden waarom het ene volk in Europa zegt 'der Mond' en het andere 'la lune'. Een totaal andere benadering van de verschillende aspecten van de maan. De oude Grieken kenden ook nog drie aspecten van de maan: Diana, Luna en Hekate. Heel essentieel.) Ook de maan heeft zeven planeetronden. En dan scheidt de maan in dit verstoffelijingsproces zich van de aarde; het is wetenschappelijk ook wel aangetoond dat de maan een stuk aarde is. En dat is dan het moment, dat wij van de maansfeer overstappen naar de aardse sfeer en daar ook zeven wortelrassen nodig hebben om de overstap naar een fijnstoffelijker planeet, 'de weg terug' te ondernemen.

Wortelrassen

Binnen die aardse sfeer ontstaat dan eerst het *polaire* ras, waarbij zich uit het binnenste van de aarde levensvatbare elementen manifesteren die daar de buitenkant gaan exploreren. Dat polaire ras is alleen nog maar in heel fijnstoffelijke vorm aanwezig – wij zouden onszelf in die vorm niet zien; die vorm is er nog, maar die zien wij niet als we voor de spiegel gaan staan... In het afkoelings-, het verhardingsproces van de aarde ontstaat dan vanuit het polaire ras het *hyperboreses*. 'Hyperboreses' betekent: 'van boven de noorden- of polaire winden'. De volgende ronde is die van het *lemurische* ras, daarop volgt het *atlantische* en als vijfde zijn wij het *arische* ras. Met in het arische ras aan de ene kant al mogelijkheden die gecreëerd worden tot het zesde wortelras, maar ook nog

overblijfselen van het atlantische en het lemurische ras, als inzichtelijke energie. Kijk, en dat werpt ook een heel ander licht op wat Steiner zegt. Overigens de term 'ariër' is Indisch, in de Veden komt hij al voor: ariar. En dat betekent gewoon 'nobele', 'edele' – dus degene die zijn inzichten naar een fijnstoffelijker niveau getild heeft en zichzelf van *odal* oftewel 'edel' mag noemen is ariër. Een term die in de oude Veda's wordt aangegeven als een inwijdingstadium.

Een en ander houdt in dat we nog twee wortelrassen zullen gaan doorlopen. Dan zit de mogelijkheid erin dat we de volgende stap maken en dat wij een nieuwe evolutie gaan doormaken, in een fijnstoffelijker sfeer, die vanuit de aarde niet waarneembaar is. In de Geheime Leer van Mevrouw Blavatsky wordt er beschreven dat er zeven aardes zijn. Dat is ook logisch want die zeven aardes horen bij de zeven wortelrassen. Dus wij zitten in het bewustzijn van de arische aarde. Maar Moeder Aarde heeft, net zoals de mens, zeven fijnstoffelijke haams en in het meest fijnstoffelijke lichaam van Moeder Aarde ontwikkelt zich nú het polaire ras, gelijktijdig aan onze in- en evolutie. En dat gebeurt op dit moment, dat houdt niet op...

Er zijn dus zeven aardes of anders gezegd: zeven kosmische bewustzijnsontwikkelingsstadia die 'aarde' genoemd worden. Dit is wat in de Swabhawat aangeduid wordt met 'planeta-riër'. De aarde is de typische sfeer waarin de mens die een totaal wezen is, androgyn, zich langzamerhand gaat realiseren dat er een proces is van implosie en explosie. Zowel Blavatsky als Steiner beschrijven de lemurische

mens als een bolvormige massa, en dan moet je je die 'massa' voorstellen als een soort etherisch protoplasma, waarbij op een gegeven moment een implosieproces optreedt; een vermindering van spankracht, waardoor dat wezen zichzelf kloont – dus vanuit de implosie weer de explosie te voorschijn brengt. De beweging van yin en yang, yin en yang... En dan krijgen we de fase van Atlantis, die vlak bij de stof ligt (vandaar dat er nog wel stoffelijke resten van de atlantische wereld gevonden zullen gaan worden). In die periode ontwikkelen zich plotseling *twee* kernen, er ontstaat een splitsing, een geslacht-zijn in wat we noemen: man en vrouw. Die in de oude Indogermaanse, Indo-europese talen genoemd werden *wer* en *wif*. Ze hadden geen taal nodig, want waarom zou je taal nodig hebben om je geliefde te vertellen hoe lief je haar vindt, als je je geliefde zelf bent.

En dan krijg je na Atlantis de situatie dat vanuit het 'verdualiseren', de mens ook geconfronteerd wordt met tegenstellingen, waarmee hij zich gaat identificeren. Er ontstaat strijd, die oorspronkelijk genoemd werd *ør-log*: het in balans brengen van het 'oer-lot', van de kosmische energieën. Op een gegeven moment raakt hij ook dat kwijt; door de identificatie ontstaat de enorme behoefte om het *prettig* te hebben, en om het onprettige te vermijden, en daaruit ontstaat de aantrekking tussen de twee geslachten, en tegelijkertijd de strijd daartussen. In dit verband schiet me een uitdrukking te binnen van Goethe. Die het heeft over 'das ewig Weibliche' en hij bedoelde daar iets heel anders mee dan wij daar, zeker in onze stoffelijke romantische buien, mee

bedoelen. Hij had het over een bepaald evolutieaspect dat zowel in de man als in de vrouw nog steeds aanwezig is, en dat is 'das Weibliche', dat is een kosmische energie, daar had Goethe het over. Het is onder andere een uitspraak waardoor Steiner zich enorm door liet inspireren, want Goethe was zijn grote inspiratiebron.

Wij kijken dus als vijfde wortelras, vanuit de aardse sfeer, naar de voor ons zichtbare hemellichamen en duiden die aan met namen die hen vroeger als planeet-energieën gegeven zijn, door mensen die fijnstoffelijk waarnamen. Daarop was de oorspronkelijke astrologie gebaseerd, en niet op die hemellichaampjes die wij met onze kijkertjes waarnemen. Een goede astroloog weet dat ook, die houdt rekening met de energieën en niet met stand van de stoffelijke sterren.

Nou, dat zijn de wortelrassen in de aardse sfeer. En wij gebruiken al die evolutieperioden om langzamerhand morfogenetische resonantie-mogelijkheden te creëren zodat, wanneer we als kind in de stof te voorschijn komen al weten dat we aan de moederborst moeten zuigen om aan voedsel te komen. Wij hebben er een uitademing van Brahma (dat is 432.000.000.000 of 432.000.000.000.000 jaar) over gedaan om te leren dat je als pasgeboren baby moet zuigen. Dat is een morfogenetisch veld. Maar daar hebben we dus het zoogdierenbrein in ons hoofd voor moeten ontwikkelen. Het is niet zo dat het zoogdierenbrein dat te voorschijn brengt, nee: dit morfogenetisch veld met deze ervaring, creëert in de mens in deze fase van de evolutie het zoogdierenbrein. En in de aardse sfeer zijn we er tijdens het lemurische ras mee

begonnen, daar een kapje omheen te breien, een soort badmuts, van *menselijke* ervaring, de neo-cortex. Het zou de naam van een zwembad kunnen zijn.

Heb je wel eens
zo'n chakraplaatje
gezien, die duizend-
bladige lotus is net
zo'n badmuts...

Dan ga ik nog een dingetje doen. Kijk, deze tekening (zie illustratie) drukt een beweging uit die steeds maar doorgaat, dan krijg je zeven bladen vanuit het 'beginpunt'. Een blad van zeven, zeven, zeven, je krijgt een soort bloemblad,

een soort lotus. En die beweging houdt nooit op want je bent die vonk van het universum die was, is, en zal zijn. Tot in eeuwigheid. En de vraag is: 'hoe lang is eeuwig?' Maar dat is dezelfde vraag als: 'hoe groot is ruimte?' Eeuwig kent geen afmeting. Dus, de grap is, in deze afbeelding is het uit elkaar gezet, maar je kan ook rustig zeggen in die ene bol zijn ze allemaal als fijnstoffelijk elkaar doordringend aanwezig. Dus, als we het zouden willen zouden we ons bewust zijn kunnen focussen op ons polaire zijn en op de informatie die we daar

hebben opgeslagen. Om die informatie te voorschijn te halen heeft men op een gegeven moment hatha yoga gecreëerd... Niet om leniger te worden of om van je slapeloosheid af te komen, maar om dit geheugen terug te brengen, uit de organen die aangezet zijn in het polaire ras, ontwikkeld zijn in het hyperborese, lemurische en atlantische ras; om dat geheugen weer terug te halen, zodat de zesde en zevende wortelrassen dat kunnen 'ver-fijnstoffelijken'.

Mijn huis niet uitgaande ken ik de wereld.
Mijn vensters niet uitglurend zie ik
de weg des hemels (Tao).
Hoe verder men uitgaat
hoe minder kent men.
Daarom: de Wijze gaat niet maar weet
toch,
Ziet niet maar noemt toch,
Doet niet maar volbrengt toch.

Tao Teh King XLVII

Dat zijn onze haams; wij zijn een ding, een *lijk*, dat *lijkt* op de haams waar al die informatie als energie te voorschijn komt en dat zich dan in het midden uitdrukt in deze vorm; in een hoofdje, met een flap aan de voorkant (dat noemen we neus), twee flappen opzij (dat noemen we oren) – dat is in deze vorm adequaat, omdat we in deze vorm *tegemoet kunnen komen aan onze projectie van ruimte om ons heen*, zodat we in de drie dimensies kunnen bewegen. De volgende stap is om met de *geest* te bewegen *in de vierde dimensie*. En dan hoeven we dat lichaam helemaal niet meer te gebruiken. Dan hebben we geen hatha yoga meer nodig, maar *raja yoga*. Volgens bepaalde Tibe-

taanse begrippen heeft de gehele mensheid op aarde in de fase van de ontwikkeling van het atlantische naar het arische ras een periode gehad van hatha yoga. Waarom? Om de mogelijkheden van het zich ontwikkelende stoffelijke motorische lichaam te exploreren. En toen de mens dat eenmaal onder de knie had – hij wist hoe hij een boog moest afschieten, hij wist hoe hij nageslacht moest verwekken, enzovoort – toen was dat niet meer nodig. De mens kreeg voldoende mogelijkheden om die verworvenheden toe te passen. In de jacht, in de akkerbouw, in de stedenbouw en weet ik veel waarin. En dat deed hij allemaal naar zijn eigen maatgeving (denk aan de wet-maat-igheden van de gulden snede, enzovoort); een maatgeving die dus ook in de kosmos aanwezig is.

Dan krijgen we de periode van wat men noemt 'de grote religies', de periode van bhakti yoga. De mens wist in het ontwikkelingsstadium van hatha yoga wat hij *fysiek* allemaal kon, maar hij wist niet wat hij *geestelijk* allemaal kon. Daarvoor had hij leiding nodig – het christendom, de islam, het boeddhisme, het hindoeïsme en weet ik veel wat allemaal. Maar die periode van bhakti is nu aan het omslaan in de periode van raja. Blijf je hangen in hatha yoga, dan ben je bezig met een regressie die niet therapeutisch werkt. Het is een atavisme; hatha yoga hebben we achter de rug. Maar het punt is natuurlijk dat we nu allemaal een zittende baan hebben en dan maken we de vergissing dat we hatha yoga gebruiken om dat te compenseren. In plaats van hatha yoga te gebruiken om in één houding alle fasen van het geheugen aller tijden die die houding oprakelt, bewust te maken.

Vraag: Het zesde en het zevende wortelras zijn op dit moment toch ook in ontwikkeling?

Natuurlijk; als jij op de lagere school komt, en je bent goed opgevoed, dan weet je in de eerste klas meer van de stof van de zesde klas dan je zelf bewust bent. Dat bewustwordingsproces gaat in een geleidelijke vorm van spiegelen. Dat zou een onderwijzer moeten zijn, een spiegel in plaats van een 'inpomper'. 'Educare' betekent 'eruit halen wat er in zit'. Het zit er al lang in. We gaan ook in het individuele leven die hele reeks periodes door, want wat geldt voor de mensheid, geldt ook voor ons; hetzelfde speelt zich elke seconde af, dit hele 'bloemblad'. Iedere kosmische seconde, precies hetzelfde als de miljarden lichtjaren die dit gekost heeft. Nou, dat is de functie van een leraar, guru of swami: spiegelen.

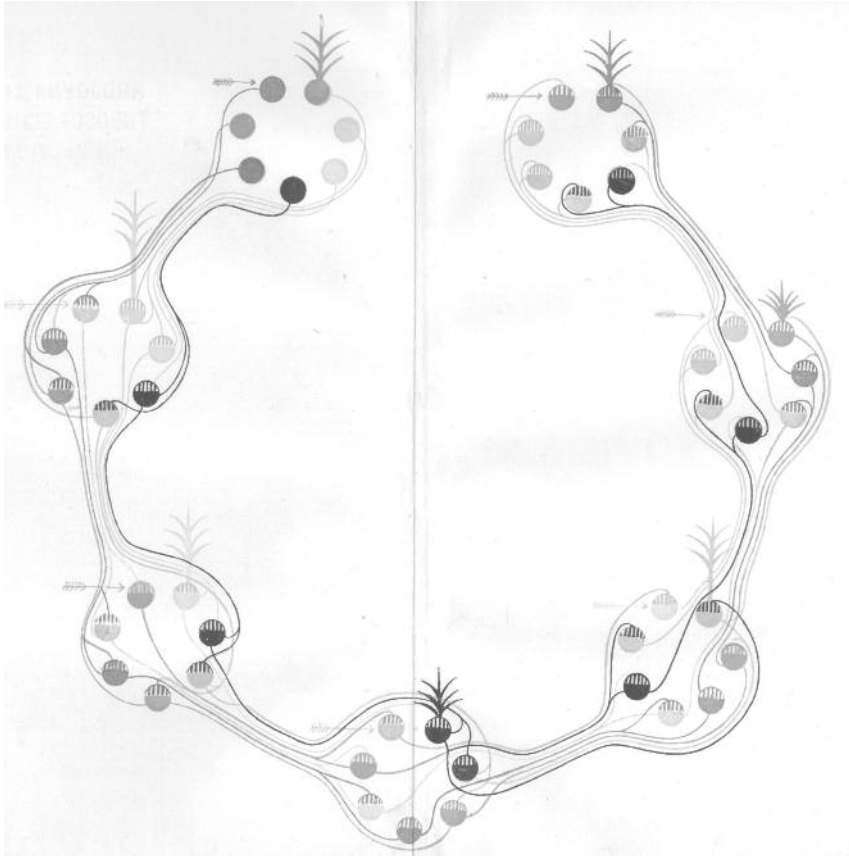
En je kunt het niet aan om in een keer alles te voorschijn te laten komen wat je nu al in je hebt. Dan zou de energie met zo'n kracht door de chakra's vliegen dat de stoppen doorslaan. Oftewel: je wordt gek. Dat kan niet. Kijk, en daarom is het leven een inwijding. En moet het kind pas met zijn zevende naar school, met zijn veertiende ingewijd worden, met zijn eenentwintigste zus, met zijn achtentwintigste zo, enzovoort. Daarom moet je voor je achtentwintigste geen verbintenis aangaan; laat staan trouwen. Dat kan helemaal niet, je bent niet in staat een volwassen keus te maken. Met vijftig weet je of de keus die je dan gemaakt hebt oké is. Zie je, en dan wordt het een verbinding die gebaseerd is op liefde, in de zin van elkaar zien als een volstrekt uniek individu die je nooit zult leren kennen. In het besef:

het enige wat we gemeen hebben is het verschil. En de ander maakt het voor mij mogelijk om in het verschil te gaan zitten en ik maak het mogelijk voor de ander om in zijn of haar verschil te gaan zitten. En dat betekent dus eigenlijk dat je geen moer met elkaar te maken hebt. Niets. Maar dat heb je met elkaar te maken en dat is zoveel, dat is alles!

Hans haalt het boek 'De Mensch' ⁸⁾ (zie illustratie) te voorschijn, bladert daarin...

...Kijk, dit boek begint met een heel stuk over elementalen – dat zijn als het

ware de essenties en energieën van wat wij de elementen noemen – vuur, water, lucht, en aarde. Kijk, daar krijg je van die energie-vibraties die met elkaar de rijken vormen. Die beginnen met elementalen, dan komt langzamerhand de impuls van de plantenwereld, de dierenwereld, de mensenwereld. En dat vibreert naar een steeds resonantiegevoeliger wezen dat alles in zich verenigt: de mens. Die alle geur van vorige daden van alle levensvormen in een quintessence heeft samengebondeld op een uniek trillingsgetal. En de verdienste van met name de theosofen

vind ik dat zij de esoterie van zowel de Veda's, hindoeïsme, als het boeddhisme weer teruggehaald hebben. En het grappige is dat met name boeddhisten elke vorm van esoterie in het boeddhisme ontkennen. In de consequentie van het zen-boeddhisme vind ik dat acceptabel. Maar als je elke ochtend je buiging maakt voor je boeddhabeeeldje en je weigert dat esoterisch te begrijpen...

Nou ja, hetzelfde zag je bij het protestantisme, waar men uit protest tegen het losraken van het inzicht in de rituelen van de katholieke kerk een protestbeweging in het leven heeft geroepen, de 'protest-anten'. Want de rituelen bij de katholieke kerk raakten uitgehold. Niet dat het protestantisme nou ritueel is, maar die wilden wel terug naar de zuiverheid die achter de rituelen lag. Protestantisme is in wezen een soort zen-reactie op de rooms-katholieke kerk. 'Katholiek' betekent ook: zuivere leer. En dan met name zoals die uit Rome gedicteerd werd. Je had ook het Grieks katholicisme en de orthodoxe kerk in Rusland. Dan had je in Ierland een heel interessante vorm van christendom, die eigenlijk al bestond voordat het christendom officieel als godsdienst wereldwijd verspreid werd.

Mannelijk – vrouwelijk

En nu moet ik nog terugkomen op de vraag van het begin over het mannelijke en het vrouwelijke... Kijk, in die hele in- en evolutie krijgen we aan het begin van de atlantische fase de splitsing in man en vrouw. Maar, probeer je voor te stellen dat zo'n glibberige massa uit elkaar wordt getrokken. Er ontstaat een vrouwelijke en een mannelijke vorm, die alleen maar tot die uitdrukking kunnen komen – voel het maar hele-

maal fysiek – omdat de wezenlijke kern een tegendeel creëert. (*Tegen één van de vrouwelijke aanwezig:*) Dus jij maakt jouw vrouwelijke verschijning vanuit je puur mannelijke kern, want anders zou je nooit vrouwelijk kunnen zijn, als verschil. Ik als niet zo heel erg mannelijke, maar wat betreft uiterlijk natuurlijk schone prins, kan dat alleen maar doen omdat ik in de kern vrouwelijk ben. Dus de mens bestaat niet uit een deeltje anima en een deeltje animus. Zo heb ik dat wel eens gebracht, maar volgens de visie die we vanavond hanteren is er heel wat anders aan de hand: we hebben ons uitgedrukt in het tegenovergestelde, in het tegendeel, van wat het verschil als het ware als andere kant onzichtbaar neerzet. En in dat proces kun je best in herhaling vervallen. Maar als je de hele zaak voldoende doorleeft krijg je het omgekeerde proces en zal ik dus gedwongen zijn om in een volgend leven-tje vanuit mijn puur mannelijke visie een vrouwelijke mens tevoorschijn te brengen. Waarbij door het bezig zijn met deze dingen waarschijnlijk de scherpte van de tegenstelling afneemt. En dat geldt voor ons allemaal.

Want ik heb het wel eens zo gezegd: je kunt nooit van *denken gevoel* maken maar wel van *aanvoelen inzicht*. En dat is de opdracht waar we mee rondlopen. En welke verschijningsvorm je op dit moment dan ook hebt, maakt niet zo veel uit, want juist in deze tijd is de tragedie dat de vrouwen mannelijker zijn dan de man. Ik denk dat het de redding van de wereld zou kunnen zijn als de vrouw ontdekt wat vrouwelijk is – niet *vrouw* zijn, maar *vrouwelijk*. En dat is een heel andere vorm van feminisme.

We zitten in een situatie waarin je je vastklampt aan één spiegel en je dus jezelf niet als een kosmisch bewegend proces vanuit het bewegende verschil neerzet, maar je zo identificeert met je man- òf je vrouw-zijn dat je het nòg een keer creëert en misschien nòg een keer, eindeloze herhalingen. Maar een prachtige in- en uitademing van je eigen in- en evolutieproces is de ene keer man en de andere keer vrouw 'zijn'... Dat is ook een vorm van ademritme, in en uit, inspiratie, expiratie, en dan in jezelf als verschil *conspiratie*.

Pre-statie

Ik heb het laatst bij 'yoga met kinderen' gehad over *prestatie*. Een mens kan alleen maar bestaan bij de gratie van prestatie. Ik weet, dat klinkt niet pedagogisch in de moderne zin, maar dan bedoel ik niet de prestaties van het bereiken van doelen die als een wortel voor je neus gehangen worden, de prestaties in sport en zo, maar de prestatie die je levert door tegemoet te komen aan *dat wat in je leeft* en daar resultaat in te bereiken. Dat is prestatie. Ik heb toen het woord ook even uit elkaar gehaald: pre-statie, en dat zegt eigenlijk al voldoende – voordat je deze status aannam was er al iets, en het is de prestatie om dat tevoorschijn te laten komen. Dat is de functie van je leven. Zo niet, dan blijf je in herhalingen vervallen. En dan evolueer jij niet, maar de grap is: dan evolueert de aarde ook niet. Dan is er niks op tegen om wederom deze zelfde periode door te maken. Een periode met bijvoorbeeld vernieuwende popmuziek en je doet er niks mee. Weer een nieuwe kans en je doet er niks mee, wéér een nieuwe kans en je doet er niks mee en dan slaat het

een beetje aan en denk je misschien: ik ga maar eens naar Oibibio – wéér een hele incarnatie verkeken...

NOTEN:

¹⁾ Der Weg des Horus, Bilder des inneren Weges im alten Ägypten – Medhananda und Yvonne Artaud (uitg. Bonz, Fellbach, 1991) ISBN 3-87089-314-1 [originele titel: The Way of Horus.]

²⁾ Illustratie uit: De tempel van de mens – John A. West (uitg. Bres, Den Haag, 1978) ISBN 9062480438 [originele titel: The Serpent in the Sky].

³⁾ A new Science of Life (The Hypothesis of Morphic Resonance) – Rupert Sheldrake (Inner Traditions International 1995); ISBN 0892815353. [Ned. uitg.: 'Een nieuwe levenswetenschap'].

⁴⁾ Hyperruimte – Michio Kaku (uitg. Contact, Amsterdam-Antwerpen, 1995) ISBN 9025411126 [originele titel: Hyperspace].

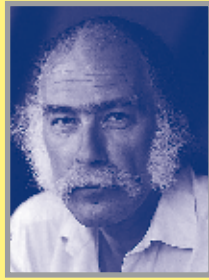
⁵⁾ The second Coming of Reb YHSHWH – Carlo Suarès (uitg. Samuel Weiser, York Beach, [1978] 1994) ISBN 0877288186 [originele titel: Mémoire sur le Retour du Rabbi Qu'on Apelle Jésus]

⁶⁾ Quantummechanica & Ahura Mazda, Unide Berichten 25 (juni 1994)

⁷⁾ Uit: 'All Else is Bondage – non-volitional living' (Hong Kong University Press, ISBN 962-209-025-7), geschreven door Wei Wu Wei, het pseudoniem waaronder een zeer diepzinnig taoïst dit boekje met een dertig

tal bondige hoofdstukjes die het taoïsme in zijn kern raken, in 1970 publiceerde. 'Genesis' sluit prachtig aan bij gedeelten van de lezing die in deze Unide-berichten opgenomen is. [Vertaling: Nico Spaans; N.B. Ik heb vergeefs gezocht naar de betekenis van de term 'Metanoëse' en denk uiteindelijk dat dit een door de schrijver geestig bedoeld, zelf bedacht begrip is: *Meta*=veranderend in; *no* (Engels) = geen; *ese* = woorddeel dat slaat op *Genese*; is, zijn; dus zou het zoiets kunnen betekenen als: de omgekeerde toestand van *genese* (schepping): niet-schepping, verdwijning. Suggesties voor een andere vertaling of interpretatie zijn welkom! n.s.]

⁸⁾ De Mensch, zijn afkomst, wezen en toekomst – Annie Besant en C.W. Leadbeater (uitg. Theosofische Boekhandel Minerva, Weltevreden, z.j.)

Verantwoording

Veda Edda Eden

Lezing van Hans Wesseling op 4 april 1996

Redactie:

Hans Wiegand

Elisabeth Wesseling-Nijman

Nico Spaans

Edward Bos (layout)

Transcriptie:

Helmie van Seccelen

De lezing is eerder gepubliceerd in Unide Berichten nr. 38, juli 2001.

Unide Berichten is het verenigingsorgaan van Unide,

Vereniging ter bevordering van Universeel Denken.

www.hanswesseling.nl

www.unide.nl

© 2016 Elisabeth Wesseling-Nijman

Alle rechten voorbehouden.

Afbeelding omslag:

LP-hoes The Trio: Oscar Peterson, Ray Brown, Ed Thigpen

Niets uit deze uitgave mag worden veeelvoudigd en/of openbaar gemaakt, door middel van druk, fotokopie, microfilm, of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Elisabeth Wesseling-Nijman, www.elisabethwesseling.nl. No part of this publication may be reproduced in any form, by print, photoprint, microfilm or any other means, without written permission from Elisabeth Wesseling-Nijman, www.elisabethwesseling.nl.